

Innst. S. nr. 250

(2008–2009)

Innstilling til Stortinget fra justiskomiteen

Dokument nr. 8:38 (2008–2009)

Innstilling fra justiskomiteen om representantforslag fra stortingsrepresentantene Jan Arild Ellingsen, Solveig Horne, Thore A. Nistad og Karin S. Woldseth om endring av norske myndigheters håndtering av saker om barnebortføring

Til Stortinget

SAMMENDRAG

Stortingsrepresentantene Jan Arild Ellingsen, Solveig Horne, Thore A. Nistad og Karin S. Woldseth fremmet 11. februar 2009 følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen gjennomføre de nødvendige tiltak som vil medføre at:

1. Staten ikke krever inn penger på vegne av barnebortførere.
2. Bidrag fra samværsberettiget norsk forelder ikke disponeres av den bortførende forelder på barnets vegne, gjennom at barnebidrag settes under administrasjon av overformynderiet.
3. Det blir mulig å beslaglegge barnebortføreres formue som er i Norge.
4. Det i større utstrekning blir mulig for politiet å pågripe barnebortførerne dersom de returnerer midlertidig til Norge.
5. Det opprettes råd for samordnet innsats mellom relevante myndigheter for bistand til norske foreldre som har fått barn bortført."

KOMITEENS MERKNADER

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, lederen Anne Marit Bjørn-

flaten, Thomas Breen, Ingrid Heggø og Hilde Magnusson Lydvo, fra Fremskrittspartiet, Jan Arild Ellingsen, Solveig Horne og Thore A. Nistad, fra Høyre, Elisabeth Aspaker og André Oktay Dahl, og fra Sosialistisk Venstreparti, Akhtar Chaudhry, viser til representantforslag fra stortingsrepresentantene Jan Arild Ellingsen, Solveig Horne, Thore A. Nistad og Karin S. Woldseth om endring av norske myndigheters håndtering av saker om barnebortføring.

Komiteen vil understreke alvoret i saker om barnebortføring og betydningen av at norske myndigheter har gode virkemidler for å bistå til løsning av disse sakene slik at barnet kan sikres samvær med begge foreldrene. Komiteen vil videre understreke at hensynet til barnets beste må være avgjørende for hvilke virkemidler som velges, slik barnets bestevurderingen alltid skal legges vekt på i saker som angår barn.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti, vil vise til at norske myndigheter fører en aktiv politikk for å forhindre internasjonale barnebortføringer og arbeider aktivt for å bidra til en løsning av disse vanskelige sakene. Flertallet viser til brev fra justisministeren av 12. mars 2009 hvor det blant annet er en oversikt over en rekke tiltak som Regjeringen har satt i verk for å bedre informasjonen og håndteringen av barnebortføringssakene. Flertallet vil særlig trekke fram etableringen av nettportalen www.barnebortforing.no til hjelp for foreldre som frykter eller opplever barnebortføring, i tillegg til tiltak som er iverksatt for å bedre kompetansen blant dommere, politi og påtalemyndigheter og advokater. Det gis også fri rettshjelp i internasjonale barnebortføringssaker, og i 2006 ble rettshjelps-

ordningen endret slik at behandlingen av disse søknadene avgjøres ved Fylkesmannen i Oslo og Akershus for å sikre likebehandling og raskere saksbehandling.

Når det gjelder forslag 1 og 2 om økonomiske ytelser, deler komiteen forslagsstillernes syn om at det må sees på økonomiske tiltak som gjør det mindre attraktivt å bortføre barn, og komiteen mener at stans i offentlige ytelser og økonomiske overføringer kan ha en slik preventiv virkning. Komiteen viser til at Regjeringen arbeider med et høringsnotat hvor det vurderes å innføre en ordning som gir adgang til stans av offentlige ytelser og økonomiske overføringer, herunder barnebidrag, ved barnebortføring.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre og Sosialistisk Venstreparti, mener det er naturlig å avvende høringsinstansens syn på et slikt forslag før det tas en beslutning om og på hvilken måte endringer bør gjennomføres.

Vedrørende forslag 3 viser komiteen til justisministerens svarbrev til komiteen hvor justisministeren sier at han i samråd med barne- og likestillingsministeren og arbeids- og inkluderingsministeren vil vurdere å innta forslaget i det pågående arbeidet med å vurdere stans av økonomiske ytelser og overføringer ved barnebortføring.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre og Sosialistisk Venstreparti, mener også det er naturlig å vurdere forslag 3 sammen med de andre forslagene vedrørende stans i økonomiske ytelser i det varslede høringsnotatet.

Når det gjelder forslag 4, deler flertallet justisministerens syn på at det ikke er behov for å utvide pågripelsesadgangen siden det allerede er en ubegrenset adgang for politiet til å pågripe bortfører i Norge, forutsatt at vedkommende er etterlyst med sikte på pågripelse.

Flertallet viser til justisministerens svar når det gjelder forslag 5, om at det allerede er opprettet både et nasjonalt og et nordisk samarbeidsforum for håndtering av barnebortføringssaker, og anser dermed forslaget for allerede å være gjennomført.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre registrerer at regjeringspartiene er mer eller mindre tilfreds med dagens hjelp til norske foreldre som opplever at barna deres blir bortført. Dette er ikke i samsvar med signalene som kommer fra foreldrene selv, som føler at bistanden fra norske myndigheter er fraværende når problemet har oppstått.

Videre registrerer komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet at Regjeringen vurderer tiltak i tråd med noen av forslagene som fremmes av Fremskrittspartiet. Disse medlemmer vil vise til at Regjeringen snart har hatt fire år på seg, og lite har blitt gjort. Vurderingene burde vært overstått for lenge siden, og aktive tiltak burde vært satt i verk.

For disse medlemmer er det uforståelig at regjeringspartiene ikke berører hovedproblemet, nemlig at Navs praksis gjør at forelderen som har opplevd bortføringen, må finansiere kidnapperen etter at den kriminelle handling er begått.

På denne bakgrunn opprettholder disse medlemmer følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen gjennomføre de nødvendige tiltak som vil medføre at:

1. Staten ikke krever inn penger på vegne av barnebortførere.
2. Bidrag fra samværsberettiget norsk forelder ikke disponeres av den bortførende forelder på barnets vegne, gjennom at barnebidrag settes under administrasjon av overformyndieret.
3. Det blir mulig å beslaglegge barnebortførers formue som er i Norge.
4. Det i større utstrekning blir mulig for politiet å pågripe barnebortførerne dersom de returnerer midlertidig til Norge.
5. Det opprettes råd for samordnet innsats mellom relevante myndigheter for bistand til norske foreldre som har fått barn bortført."

FORSLAG FRA MINDRETALL

Forslag fra Fremskrittspartiet:

Stortinget ber Regjeringen gjennomføre de nødvendige tiltak som vil medføre at:

1. Staten ikke krever inn penger på vegne av barnebortførere.
2. Bidrag fra samværsberettiget norsk forelder ikke disponeres av den bortførende forelder på barnets vegne, gjennom at barnebidrag settes under administrasjon av overformyndieret.
3. Det blir mulig å beslaglegge barnebortførers formue som er i Norge.
4. Det i større utstrekning blir mulig for politiet å pågripe barnebortførerne dersom de returnerer midlertidig til Norge.
5. Det opprettes råd for samordnet innsats mellom relevante myndigheter for bistand til norske foreldre som har fått barn bortført.

KOMITEENS TILRÅDING

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til representantforslaget og rår Stortinget til å gjøre slikt

v e d t a k :

Dokument nr. 8:38 (2008–2009) – representantforslag fra stortingsrepresentantene Jan Arild Ellingsen, Solveig Horne, Thore A. Nistad og Karin S. Woldseth om endring av norske myndigheters håndtering av saker om barnebortføring – vedlegges protokollen.

Oslo, i justiskomiteen, den 26. mai 2009

Anne Marit Bjørnflaten

leder

Akhtar Chaudhry

ordfører

